

Eetty Hillesum Huis Middelburg

Jaarverslag 2023 & planning 2024/2025

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
Visie	
Missie	
Doelen	
2. Organisatie	6
3. Activiteiten	7
4. Fondsenwerving en donateurs	11
5. PR en Communicatie	11
6. Samenwerking	11
7. Planning activiteiten en doelen voor 2024 – 2025	13
8. Financiën	15

Hillesum
Huis

Voorwoord

Voor u ligt het derde jaarverslag van de Stichting Het Etty Hillesum Huis, het jaarverslag 2023. Een jaar dat grotendeels in het teken stond van het verder opzetten en uitwerken van de stichtingsdoelen, het uitbreiden van samenwerkingsverbanden en de herinrichting van het Etty Hillesum Onderzoekscentrum (EHOOC), de doorontwikkeling van de educatieprogramma's en het werven van vrijwilligers.

Het EHH is aangemerkt als Culturele ANBI.

Alle functies worden op vrijwillige basis gedaan en het EHH heeft geen betaalde krachten in dienst. In korte tijd is het EHH uitgegroeid tot een culturele instelling met 17 vrijwilligers die worden aangestuurd door het uitvoerend bestuur.

Om blijvend kwaliteit te kunnen leveren en professionaliteit te waarborgen is het noodzakelijk dat het EHH, naast financiële middelen om in de vaste lasten die de exploitatie van het huis met zich meebrengt te voorzien, ook de mogelijkheid krijgt om betaalde krachten in dienst te nemen. Momenteel verkeert het EHH in de fase van doorontwikkeling en professionalisering. De personele inzet en met name de financiële situatie vormt voor de komende jaren een grote uitdaging.

Visie

Het gedachtegoed van Etty Hillesum is onverminderd actueel en maatschappelijk relevant. De vraag hoe je als individu te verhouden tot thema's als vijanddenken, polarisatie, antisemitisme maar ook solidariteit en vrijheid is voor ons allen een blijvende uitdaging en een noodzakelijke en prangende vraag. Reden te meer om de geschiedenis en de nalatenschap van Etty Hillesum te borgen voor jongere generaties door middel van een fysieke plek in de vorm van het EHH.

Het is belangrijk dat haar nalatenschap, nu de laatste getuigen van de Tweede Wereldoorlog wegvallen en volgende generaties steeds verder van deze geschiedenis af komen te staan, behouden blijft. Het EHH wil de herinnering aan deze bijzondere dagboekschrijfster en haar lotgenoten levend houden en bijdragen aan kennis en inzicht over een periode van vervolging en onderdrukking, een tijd waarin mensen geconfronteerd werden met oorlog, dictatuur en de zware dilemma's die dat met zich meebracht. Daarnaast neemt het huis de zeer belangrijke maatschappelijke rol op zich om bij te dragen aan bewustwording (en bestrijding) van het hedendaagse antisemitisme door op educatieve en pedagogische wijze te anticiperen op deze zorgelijke tendens.¹

¹ <https://www.cidi.nl/eurobarometer-meerderheid-nederlanders-ziet-antisemitisme-als-toenemend-probleem/>

Missie

Het EHH is een instituut waar educatie, wetenschap, kunst en cultuur samenkomen om het gedachtegoed en de geschiedenis van Etty Hillesum uit te dragen, te herinneren, te verspreiden en te borgen voor toekomstige generaties. Door vanuit verschillende perspectieven aandacht te besteden aan het levensverhaal van Etty Hillesum en haar Joodse lotgenoten wordt deze geschiedenis voor een breed publiek toegankelijk gemaakt waarbij de relatie tussen heden en verleden getoond wordt. Naast het verspreiden van kennis en inzicht wil het Huis uitnodigen tot verwondering, reflectie en bewustwording.

Etty Hillesum is in binnen- en buitenland bekend en rondom haar persoon vinden jaarlijks vele activiteiten plaats en zijn inmiddels verschillende stichtingen opgericht die zich met haar nalatenschap bezig houden. Het EHH voegt een fysieke en tastbare dimensie toe, een tastbare plaats van herinnering, waarmee een brede en diverse doelgroep bereikt wordt. Het EHH richt zich op onderzoekers, studenten en scholieren, maar ook op de cultuurliefhebbers, dagjesmensen en toeristen uit binnen- en buitenland.

Om vorm te geven aan de missie van het EHH worden museale- en educatieve producties ontwikkeld die toegankelijk zijn voor alle leeftijden. Dit draagt eraan bij dat nieuwe generaties zich kunnen verbinden met de geschiedenis en het gedachtegoed van Etty Hillesum en in bredere context met de Joodse geschiedenis van Middelburg en de Tweede Wereldoorlog. Er worden verschillende activiteiten georganiseerd waaronder, kidscolleges, workshops, lezingen, debatten en symposia. Het EHH beoogt ook verdere verspreiding en wetenschappelijk onderzoek lokaal- en internationaal te stimuleren vanuit het Etty Hillesum onderzoekscentrum (EHOC) en wil met name ook studenten en jonge onderzoekers in aanraking brengen met het werk van Etty Hillesum.

Het EHH wil vanuit de vier pijlers; wetenschap, educatie, kunst & cultuur

- de herinnering aan Etty Hillesum en haar lotgenoten levend houden en het gedachtegoed van Etty Hillesum vanuit verschillende disciplines in beeld brengen en borgen voor toekomstige generaties,
- historische kennis en inzicht over een periode van dictatuur, vervolging en onderdrukking verspreiden,
- bijdragen aan bewustwording- en bestrijding van het hedendaagse antisemitisme en racisme

Doelen van de stichting

- a) Het faciliteren van een onderzoekruimte voor scholieren en studenten die een werkstuk of scriptie schrijven over Etty Hillesum en verwante thema's zoals genoemd in de punten e en f;
- b) Het levensverhaal van Etty Hillesum en haar Joodse lotgenoten vanuit verschillende disciplines voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijk maken;
- c) De herinnering aan Etty Hillesum en haar Joodse lotgenoten levend houden;
- d) Het gedachtegoed van Etty Hillesum in beeld brengen en borgen voor toekomstige generaties;
- e) Historische kennis- en inzicht over een periode (1933 – 1945) van dictatuur, vervolging en onderdrukking presenteren en verspreiden;
- f) De geschiedenis van Etty Hillesum in de bredere context van de Joodse geschiedenis van (Zeeland en Middelburg) tijdens de Tweede Wereldoorlog presenteren;
- g) Bijdragen aan bewustwording- en bestrijding van het hedendaagse antisemitisme;
- h) Het ontwikkelen van educatieve projecten- en educatief materiaal;
- i) Het verrichten van alle verdere handelingen, die met vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doelen te verwezenlijken door onder meer:

- a) Het produceren, organiseren en faciliteren van tentoonstellingen- en exposities;
- b) Het organiseren en faciliteren van lezingen, symposia en debatavonden;
- c) Het organiseren en geven van kidscolleges, 65 +courses en workshops;
- d) Het uitgeven van een wetenschappelijk Etty Hillesum Magazine en publicaties behorende bij de tentoonstellingen;
- e) Het ontwikkelen van educatieve projecten rondom Etty Hillesum en in de bredere context van de Joodse geschiedenis (van Zeeland en Middelburg) tijdens de Tweede Wereldoorlog;
- f) Het onderhouden en samenwerken met de verschillende instellingen, stichtingen en organisaties, waaronder onder andere, Stichting Synagoge Middelburg, University College Roosevelt (UCR), Bevrijdingsmuseum Zeeland en het Joods Museum Amsterdam, Stichting Praktische Filosofie Zeeland, HZ Vlissingen, Kunsteducatie Walcheren (KEW), Etty Hillesum Centrum Deventer, Zeeuwse Volksuniversiteit (ZVU), Zeeuwse Bibliotheek (ZB);
- g) Het huren en onderhouden van het geboortehuis van Etty Hillesum aan het Molenwater 77 te Middelburg.

2. Organisatie

A. Bestuur

Samenstelling bestuur:

Lotte Bergen, voorzitter, dagelijks bestuur (pr en communicatie, social media, website, fondsen, educatie, EHOC, evenementen)

Aad Vos, secretaris (ad interim)

Arjan van Dixhoorn, bestuurslid

Maartje Hazenoot, bestuurslid, vrijwilligerscoördinator

Leon Déwitte, bestuurslid

Albert Clement, bestuurslid

Lucrezia Zanardi, bestuurslid, dagelijks bestuur (expositie en design, artist in residence program)

Jan Koopman, boekhouder

B. Adviseurs

Tom Willaert, financieel/crowdfunding adviseur

Kees Kort, management adviseur

Mw. Silvia Gaiba, adviseur tentoonstellingsopzet en -management

C. Ambassadeurs

Frits Barend, journalist, columnist en uitgever

Aline Pennewaard, historica en schrijfster

D. Vrijwilligers

De vrijwilligers (waartoe ook het bestuur behoort) vormen de kern waar onze organisatie op draait. Inmiddels hebben we het vrijwilligersbestand het afgelopen jaar kunnen uitbreiden tot 15 vrijwilligers die hun eigen expertise meebrengen en er is een vaste kern van publieksbegeleiders die een dag of dagdeel per week aanwezig is tijdens openingstijden. Maartje Hazenoot (bestuurslid) is vrijwilligerscoördinator.

Een aantal vrijwilligers heeft een coördinerende taak en voert veel taken zelfstandig uit. Lauda Maartens is coördinator educatie en zorgt er samen met het educatieteam voor dat schoolbezoeken plaatsvinden en dat er een afwisselend educatief aanbod is. Voor de lees/studiekring en de nieuwkomersbezoeken is Hannie Bruinooge de coördinator. Het Etty Hillesum Onderzoekscentrum (EHOC) wordt door Lotte Bergen gecoördineerd. Het doel is om binnen de andere afdelingen (evenementen, social media, communicatie en PR) een vaste groep vrijwilligers te formeren die als werkgroepen zullen fungeren.

De contactmomenten (naast de dagelijkse contacten via de appgroep en email) vinden ca een keer per twee maanden plaats tijdens het vrijwilligersoverleg waarin de actualiteit wordt besproken en de geplande activiteiten en evenementen.

3. Activiteiten

Educatie

In 2023 zijn de educatieve activiteiten verder doorontwikkeld en naast het primair onderwijs zijn er lessenseries ontworpen voor het voortgezet- en hoger onderwijs. In samenwerking met het Etty Hillesum Centrum in Deventer wordt gewerkt aan een kaartenbox met citaten van Etty voor jongeren en een nieuwe educatiefilm.

In 2023 organiseerde het EHH in een samenwerking aan met de Poetry Practice in Canterbury (Kent, UK) een education exchange project. De samenwerking van Canterbury en Middelburg was een Straits Committee Small Project Initiative, met co-financiering door Kent County Council en de Provincie Zeeland. Het project bestond uit een Etty Hillesum Dag in Canterbury op 24 februari 2023 voor scholieren en studenten, en een avond met lezingen toegankelijk voor een breder publiek. Op 21 april 2023 lanceerde het Etty Hillesum Huis onsite en online een set Engelstalige educatieve materialen, waaronder de film 'Etty Hillesum: Becoming who you are' waarmee wereldwijd het voorbeeld van Etty tot leven wordt gebracht voor jonge mensen. Inmiddels weten scholen in binnen-en buitenland de lespakketten te vinden via de website van het EHH en hebben verschillende onderwijsinstellingen het materiaal aangevraagd.

Basisonderwijs

Het onderwijsproject voor de basisscholen (groep 7/8) 'Worden wie je bent' ontwikkeld door het EHOOC en Etty Hillesum Huis, samen met Kunsteducatie Walcheren (KEW) en beeldend kunstenaars Liesbeth Labeur, Bo de Jong en dichter Anna de Bruyckere in samenwerking met Primas Scholengroep is voor het vierde jaar uitgevoerd. Scholen melden zich via KEW aan voor deelname. De leerlingen volgen drie workshops en kijken naar de introductiefilm op school met een nabespreking in de klas. Op locatie in het EHH, volgen de leerlingen twee workshops: Een gesprek over Etty Hillesum in verf en een transformatie opdracht. Op school volgt dan aan het einde van de week de workshop schrijven door dichter Anna de Bruyckere. In 2023 namen 7 scholen deel aan dit project.

Voortgezet onderwijs

- Onderwijsproject: 'Schrijven met Etty Hillesum' is gericht op leerlingen van havo/vwo bovenbouw. In 2023 is deze workshop voor het tweede jaar uitgevoerd op het Nehalennia College (leerjaar 4 vwo) in Middelburg en op het Goese Lyceum door Lauda Maartens.

- Het Nehalennia College bezocht met vier groepen 3 vwo het Etty Hillesum Huis waar de leerlingen kennis maakten met Etty Hillesum.

- Onderwijsproject Lodewijkcollege in Terneuzen (44 leerlingen): Het Lodewijkcollege bezoekt jaarlijks het Etty Hillesum Huis (sinds 2022) als vast onderdeel van het onderwijscurriculum. De school organiseert dit als onderdeel van een projectweek samen met een uitwisselingsschool (in 2023 een school uit Finland). Dit jaar brachten 44 leerlingen op 22 maart 2023 een bezoek aan het EHH. De leerlingen volgden een onderwijsprogramma rondom het thema WO II, daders, slachtoffers en omstanders. Het programma bestond uit drie onderdelen; Lezing door Gert-Jan Smit: daders, slachtoffers en omstanders: de rol van Gemmeke in Kamp Westerbork, educatiefilm over Etty Hillesum met nagesprek o.l.v. Lauda Maartens en een struikelstenen wandeling door Middelburg met Johan de Koning.

Hoger Onderwijs

-Workshops eerstejaars Pabostudenten HZ Vlissingen

In het kader van het thema 'boeiend onderwijs' verzorgde het Etty Hillesum Huis op 24 april 2023 een programma voor eerstejaars Pabostudenten rondom Etty Hillesum en de toepassing van haar teksten en levensverhaal in de lessen voor het primair onderwijs. De studenten volgden na het bekijken van de educatiefilm, 'Etty Hillesum: Worden wie je bent' vier verschillende workshops; een nadere kennismaking met de persoon Etty Hillesum, docent: Gert-Jan Smit, filosofische verdieping aan de hand van citaten van Etty Hillesum, docent: Maartje Hazenoot, het thema "agency": hoe Etty het eigenaarschap over haar leven en lot behield, docent: Lotte Bergen en aspecten uit het leven van Etty Hillesum omzetten in beelden, docent: Liesbeth Labeur en, Een les samenstellen: hoe zou je met de kennis en vaardigheden die je nu hebt een les/lessen willen samenstellen over Etty Hillesum, docent: Lauda Maartens.

-Exchange student

Eeske Freeseman, studente van de HZ University of Applied Science was drie maanden als vrijwilligster betrokken bij het Etty Hillesum Huis. Zij assisteerde bij groepsbezoeken en draaide een aantal baliediensten. Voor het event rondom het

Education Exchange Project in samenwerking met the Poetry Practice verzorgde zij op 21 april een korte lezing over het belang van Holocausteducatie.

Etty Hillesum Exchange Project

Etty Hillesum (1914-1943) weigerde haar reactie op het nazisme te laten vertroebelen door haat. Haar voorbeeld is nog steeds relevant en moet levend worden gehouden voor toekomstige generaties. Haar moedige uiting van de menselijke geest die vrede boven oorlog, liefde boven haat en menselijke waardigheid boven vernedering kiest en bevordert, was het uitgangspunt voor onze samenwerking over het Kanaal, een initiatief als Straits Committee Kleinschalig Project. Met het project 'Etty Hillesum Exchange' (1 september 2022 - 1 juni 2023) brachten we mensen, kennis en expertise samen die verband houden met het leven en werk van Etty Hillesum in Zeeland, Nederland, en in Kent, het Verenigd Koninkrijk. De projectpartners, de Poetry Practice en het Etty Hillesum Huis, bereikten door samenwerking over het Kanaal heen een belangrijke toename in de beschikbaarheid van educatief materiaal over Etty's leven en werken in de Engelse taal, een succesvolle promotie van Etty's ethische voorbeeld aan mensen van alle leeftijden in Kent en Zeeland, en een permanente bron van informatie over Etty voor toekomstige generaties op het internet

Groepsbezoeken

In 2023 ontving het EHH meer dan 25 groepen die een begeleid programma op maat aangeboden kregen. Onder meer groepen van de Zilveren Passer, nieuwkomers via Vizita (Wereldreis Middelburg) en verschillende groepen uit het buitenland maakten kennis met Etty Hillesum en het EHH.

-Bezoek gemeenteraad Middelburg

Op 13 oktober 2023 bracht de gemeenteraad van Middelburg, wethouder Jeroen Louws en burgemeester Harald Bergmann een bezoek aan het Etty Hillesum Huis. Na een presentatie over het EHH en de activiteiten door Lotte Bergen, ging Lauda Maartens in op de educatieprogramma's van het EHH en het actuele belang van het gedachtegoed van Etty in het onderwijs. Johan de Koning gaf een korte presentatie over de Stolpersteine in Zeeland en vervolgens werd de expositie bekeken.

-Bezoek Europa Team Zeeland

Op 21 december 2023 bracht het Europa Team Zeeland een bezoek aan het Etty Hillesum Huis. Naast het bezichtigen van de expositie verzorgde Lotte Bergen een voordracht over het Etty Hillesum Huis en de missie en de doelen, Lauda Maartens gaf een toelichting op de educatieve activiteiten en de educatiefilm werd vertoond.

Lezingen, workshops en evenementen

-Onthulling Etty Hillesum Brug Amsterdam

Op zondag 22 januari 2023 werd in Amsterdam de Etty Hillesum Brug (voorheen brug 409) onthuld door Femke Halsema, de burgemeester van Amsterdam. In het bijzijn van de burgemeester van Middelburg, Harald Bergmann, de stadsdeelvoorzitter van Amsterdam en een flink publiek geïnteresseerden werd de brug onthuld en benoemd tot Etty Hillesum Brug. Voorafgaand aan de officiële onthulling was er een gezamenlijke bijeenkomst in het nabijgelegen Ignatius Gymnasium waar een kort programma met een aantal sprekers werd verzorgd. Annemieke Bieringa, buurtbewoner en mede-initiatiefneemster van de brug, opende het programma.

Voorafgaand aan de vertoning van de educatiefilm: 'Etty Hillesum: worden wie je bent' sprak Lauda Maartens over het belang van educatie rondom Etty Hillesum. Lotte Bergen, vertelde over de ambitie van het Etty Hillesum Huis en de rol van Etty's nalatenschap voor de huidige tijd en komende generaties. De burgemeester van Middelburg, Harald Bergmann, stond stil bij de actualiteit van Etty's teksten. Het programma sloot af met een lezing van prof. Klaas Smelik. Naast de naamgeving en onthulling van de brug werd er ook een informatiebord geplaatst, ontworpen door Paul Fennis met tekst van Shirley Brandeis.

- Expositie Marijke Dijkstra:

Op 4 juni 2023 werd in het Etty Hillesum Huis de tentoonstelling, "Ode aan Etty" geopend met het werk van Marijke Dijkstra, een serie van 8 aquarellen. Naast de expositie die tot en met september te zien was, verzorgde Marijke een workshop aquarelleren en poëzie en twee lezingen over haar werk en Etty Hillesum als inspiratiebron.

-Lezing Wim Egger

Op 22 september 2023 verzorgde de schrijver Wim Egger in het kader van de Vredesweek een lezing in het Etty Hillesum Huis: Surinaamse Rug, Joodse Buik "Emoties over de surinaamse slavernij en de sjoa". De lezing werd georganiseerd in samenwerking met het EHH, ADBZ, Keti Koti, Pax Vredesweek en Four Freedoms door het jaar heen.

-Tentoonstelling, 'Componisten in oorlogstijd'

De in 1996 opgerichte Leo Smit Stichting zet zich in voor de muziek van Nederlandse componisten die tijdens de Tweede Wereldoorlog vervolgd werden. Veel van deze componisten waren joods, een aantal van hen overleefde de oorlog niet. Vervolgens werd hun muziek vergeten.

De Leo Smit Stichting richtte een expositie in onder de titel 'Componisten in Oorlogstijd'. Het is een reizende expositie die tot 3 november 2023 te zien was in de Nieuwe Kerk in Middelburg.

Voor dit project is een samenwerking tot stand gebracht tussen verschillende (Middelburgse) organisaties: Het Etty Hillesum Huis, ZB Bibliotheek van Zeeland, Muziekschool Zeeland en de Nieuwe Kerk. Het Etty Hillesum Huis ontwikkelde een project voor scholen georganiseerd rondom de tentoonstelling. Tijdens de opening van de expositie op 17 september sprak Lauda Maartens, namens het EHH, over de actuele waarde van het werk van Etty Hillesum en de muzikaliteit van Mischa Hillesum.

- Artist in residence

Shel Simkin, een Joodse kunstenaar uit Chicago, was de eerste artist in residence in het Etty Hillesum Huis, werkte van november 2023 tot januari 2024 in het EHH. Shel Simkin deed onderzoek en werkte aan dagboekwerkboek voor publicatie en verzorgde verschillende artistieke workshops in het EHH.

- Herdenking sterfdag Etty Hillesum: Voorstelling Susan Stein

Ter herdenking van Etty's sterfdag trad de Amerikaanse toneelspeelster Susan Stein op 26 november op in de Koorkerk. In haar one-woman play 'Etty' vertolkte zij de dagboekschrijfster. Susan Stein treedt in verschillende theaters op in de VS en in Europa. Naast deze voorstelling verzorgde Stein op maandag 27 november twee workshops voor leerlingen van 3 havo van het Nehalennia College over Etty en de actualiteit van haar gedachtegoed.

- Leeskring

In het najaar van 2023 werd o.l.v. vrijwilligsters Hannie Bruinooge, Cocky Klaver en Maartje Hazenoot een leeskring gestart rondom de biografie van Judith Koelmeijer. In 5 bijeenkomsten, voorafgaand aan een informatiebijeenkomst, werden door 10 deelnemers, verschillende inzichten en gedachten rondom Etty Hillesum uitgewisseld. De leeskring zal, vanwege succes in 2024 verder gaan met een avond en een ochtend leeskring.

4. Fondsenwerving en donateurs

Om het Molenwater 77 als Etty Hillesum Huis in gebruik te nemen waren fondsen nodig om de bestaande tandartsenpraktijk om te bouwen en her in te richten. De kostenraming voor de verbouwing bedroeg 70.000 euro en voor de herinrichting werd rekening gehouden met 77.000 euro.

Donatie Rotary en Lions afdelingen van Middelburg, Vlissingen en Walcheren

Het Etty Hillesum Huis ontving op 23 oktober 2023 een mooie donatie namens de Rotary en Lions afdelingen van Middelburg, Vlissingen en Walcheren. Het was de helft van de opbrengst van de kaartverkoop van de picknick in het park die in september met succes werd georganiseerd. De andere helft van de opbrengst is bestemd als bijdrage voor een nieuwe vleugel in de concertzaal. De cheque werd feestelijk overhandigd door Pascale van der Kuijl en Alex Maas.

5. PR en Communicatie

In 2023 hebben we gebruik gemaakt van verschillende mailinglijsten, in het Nederlands en het Engels, en van berichten en communicatie via sociale media (voornamelijk Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn). In 2023 hebben we Mailchimp vervangen door Mailpoet.

6. Samenwerking

Tussen 2021- 2023 zijn heel wat samenwerkingsverbanden tussen het Etty Hillesum Huis en andere organisaties tot stand gekomen. We noemen hier enkele van de belangrijkste:

Four Freedoms door het Jaar Heen

Dit is een samenwerkingsverband van een aantal Zeeuwse organisaties die activiteiten ontplooiën gerelateerd aan de vier vrijheden van Franklin Delano Roosevelt. De groep verzorgt een wisselend programma van activiteiten en evenementen in dat kader. Het Etty Hillesum Huis neemt deel aan de overleggen (4x per jaar) en waar mogelijk aan de activiteiten. Vanwege de corona-epidemie gingen de geplande activiteiten rond 4 en 5 mei helaas niet door. Maar later in het jaar kon het festival 'Na de Strijd' wel doorgaan. Tijdens dat festival organiseerde het EHH een succesvolle avond 'Rond Etty Hillesum'.

Etty Hillesum Centrum Deventer

In samenwerking met het Etty Hillesum Centrum in Deventer is in 2021 een Nederlandstalige online lezingenreeks georganiseerd (zie hoofdstuk 3.A lezingen). Daarnaast is samen met het centrum in Deventer de Etty Hillesum kaartenbox uitgegeven, die succesvol door beide organisaties wordt verkocht (zie hoofdstuk 3.D publicaties).

Joods Cultureel Kwartier Amsterdam

In 2021 zijn verkennende gesprekken gestart met het Joods Cultureel Kwartier Amsterdam om tot een formele samenwerking te komen. Deze gesprekken zijn in 2022 voortgezet in 2023 wordt er een gezamenlijk event georganiseerd.

Kunsteducatie Walcheren (KEW)

Samen met KEW heeft het Etty Hillesum Huis/EHOC het basisscholenproject 'Worden wie je bent' ontwikkeld, dat succesvol wordt uitgerold op diverse basisscholen op Walcheren (zie hoofdstuk 3.C educatie).

Poetry Practice Kent

In 2022 is in samenwerking met de Poetry Practice Kent het Etty Hillesum Education Exchange Project opgezet. De uitvoering vindt plaats in 2023 (zie punt 7).

St. Synagoge Middelburg

Vanaf het allereerste begin van het EHH, is de Stichting Synagoge Middelburg betrokken geweest bij de ontwikkeling van onze ideeën. De expositie in het geboortehuis, die ook de geschiedenis van de Joden in Zeeland omvat, heeft ook diverse objecten in donatie/bruikleen van de Synagoge Middelburg mogen ontvangen.

Anti-Discriminatie Buro Zeeland (ADBZ)

Het ADBZ (ook partner in het Four Freedoms door het Jaar Heen programma), verstrekt subsidies voor 'Worden wie je bent' educatieve programma voor basisscholen. En is daarnaast maakt het Etty Hillesum Huis graag gebruik van het ADBZ als permanente gesprekspartner voor het verder ontwikkelen van programma's over hedendaags antisemitisme en discriminatie.

Kunst en cultuur route (KCRM)

Het Etty Hillesum Huis is sinds 2022 aangesloten bij de KCRM. Hierdoor wordt het Etty Hillesum Huis meer zichtbaar en fungeert als partner in het netwerk van verschillende Middelburgse culturele instellingen.

Zeeuwse Bibliotheek (ZB)

In 2022 is er een nauwe samenwerking met de ZB tot stand gekomen. In verschillende projecten wordt samengewerkt en worden initiatieven ontplooid waaronder oa het educatiemateriaal voor de expositie, 'Componisten in oorlogstijd' en verdere plannen voor 2024 waaronder een schrijvers/filosofie café en een Etty Hillesum Maand in mei.

Zeeuwse Volksuniversiteit (ZV)

In 2023 ontwikkelen het EHH en de ZVU een cursusreeks in het najaar van 2024 rondom Etty Hillesum. Deze cursus zal in 5 bijeenkomsten verzorgd worden door docenten van de ZVU en het EHH en plaatsvinden in het EHH.

Planning activiteiten en doelen voor 2024 – 2025

Hieronder volgt het overzicht van de doelen en ambities van het Etty Hillesum Huis voor de komende twee jaren.

Renovatie en herinrichting EHH

- Inrichting EHOOC (goeddeels gerealiseerd in 2022/23).
- Herinrichting ruimte eerste etage voor groepsactiviteiten van het huis en voor de verhuur aan externe partijen.

Educatie

In 2021-2023 zijn er met verschillende scholen en onderwijsinstellingen afspraken gemaakt om een aantal educatieve activiteiten en programma's van het EHH op te nemen in het curriculum en in meerdere leerjaren aan te bieden. Voor 2024 willen we dit verder vormgeven en uitvoeren.

- Vervolg en implementatie Etty Hillesum Project in curriculum Pabo, HZ Vlissingen.
- Bezoek leerlingen Lodewijkcollege en exchange students aan het Etty Hillesum Huis.
- Bezoek leerlingen Nehalennia Middelburg (mavo 3) aan het Etty Hillesum Huis
- Opzetten programma in samenwerking met Scalda (beroepsonderwijs Vlissingen)
- Bezoek leerlingen CSW

- Derde uitvoeringsjaar van het educatieproject Etty Hillesum: Worden wie je bent in het primair onderwijs.
- Onderwijsproject Stolpersteine Zeeland verder opzetten. Per 1 mei 2023 is de Stichting Stolpersteine Zeeland ondergebracht onder de Stichting het Etty Hillesum Huis. De bedoeling is dat het huis een educatief programma gaat ontwikkelen en via de website informatie presenteert en een jaarlijks event organiseert.

Kunst:

- Expositie rondom 80 jaar bevrijding Auschwitz.
- Pilot 'researcher in residence'
- Vervolg Activiteiten met Artist-in-Residence

Onderzoek:

- Verder professionaliseren archief van het onderzoekscentrum
- Pilot 'researcher in residence'
- Onderzoek en presentatie nieuw ontdekt boekje uit Etty's boekencollectie.

Activiteiten en events:

- Vervolg Etty Hillesum Leeskring (februari-april 2024)
- Etty Hillesum Maand in samenwerking met de ZB en de OBA in Amsterdam
- Cursus Etty Hillesum en Rilke door filosoof Eric Bolle
- Cursusreeks 'Etty Hillesum in perspectief' in samenwerking met de ZVU
- Maandelijkse Stolpersteine wandeling
- Cursusreeks: De dichter uit Etty's dagboeken, Rainer Maria Rilke (najaar 2023)
- In samenwerking met Deventer en tekenaar Karel Kindermans een kaartenbox voor scholieren ontwikkelen (tbv lessen filosofie, burgerschap, geschiedenis en levensbeschouwing)

2025

Educatie:

- Educatiefilm; vervolg op film Etty Hillesum: Worden wie je bent in samenwerking met filmmaakster Wietske de Klerk.
- Basisschoolproject, 'Etty Hillesum: Worden wie je bent' uitvoeren buiten Zeeland. Eerste gesprekken met scholen in Amsterdam worden gevoerd.
- Onderwijsproject Stolpersteine Zeeland uitvoeren.

Onderzoek:

- Etty Hillesum Symposium, mei 2025

Activiteiten en events:

- Lezing: Joods leven in Middelburg
- Etty Hillesum Maand (mei 2025)
- Expositie, 80 jaar bevrijding Auschwitz
- Leeskring
- Studiekring

8. Financiën 2023

BALANS PER 31 DECEMBER

DEBET	2023	2022
Inventaris	€ 68.546	€ 66.514
Banksaldo	€ 6.751	€ 1.465
Kassaldo	€ 128	€ 75
Kruispost	€ 293	
TOTAAL	€ 75.718	€ 68.054
CREDIT	2023	2022
Eigen vermogen	€ 53.218	€ 43.054
Lening	€ 22.500	€ 25.000
TOTAAL	€ 75.718	€ 68.054

WINST- EN VERLIES REKENING

	INKOMSTEN	UITGAVEN
Donaties en giften	€ 29.020	
Huuropbrengst	€ 5.490	
Entreegelden	€ 3.136	
Opbrengst Café	€ 447	
Opbrengst Evenementen/Projecten	€ 4.831	

Opbrengst Project Straits Committee	€ 5.940	
Opbrengst Groepsbezoek	€ 6.826	
Opbrengst Shop	€ 5.434	
Opbrengst lezingen	€ 463	
Diverse opbrengsten	€ 525	
Kosten verzekeringen		€ 830
Betaalde huur		€ 19.800
Kosten Gebouw		€ 10.909
Kosten internet/website		€ 1.097
Kosten evenementen/projecten		€ 5.736
Kosten Project Straits Committee		€ 5.940
Kosten inkoop shop/café		€ 5.171
Kosten Sumup		€ 121
Diverse kosten		€ 2.558
TOTAAL	€ 62.112	€ 52.162
POSITIEF RESULTAAT		€ 9.950

Toelichting op de balans:

*De uitgaven voor de verbouwing en het onderhoud van het pand zijn onomkeerbaar en hebben voor de stichting geen economische waarde. Deze bedragen worden als kosten in het betreffende boekjaar opgenomen.

*De uitgaven voor de inventaris en inrichting kunnen, bij verkoop, een economische waarde hebben en zijn daarom op de balans vermeld. Op deze activa wordt niet afgeschreven.

*Het positief resultaat is reeds aan het eigen vermogen toegevoegd.

*De kruispost betreft 'kassa inkomsten' welke nog niet op de bankrekening zijn bijgeschreven.

Toelichting op de winst en verliesrekening:

*De ontvangen donaties bestaan uit:

- Ety Hillesum Onderzoekscentrum	€.	4.100
- Prins Bernhard Fonds	-	10.138
- Nationaal Fonds voor de Vrede	-	4.240
- Lions en Rotary	-	2.775
- Stichting Struikelstenen, ter financiering van de overname van de activiteiten	-	3.581
- Overige donaties	-	4.368

*De bovenwoning is vanaf augustus verhuurd.

*De ontvangen gelden met betrekking tot het 'Etty Hillesum Education Project, Straits Committee' zijn apart vermeld, evenals de daarvoor gemaakte kosten.

*De kosten gebouw betreffen:

- G.W.E, belastingen en heffingen	- 8.417
- Onderhoudskosten	- 2.492

*De diverse kosten bestaan Uit:

- Bankkosten	- 558
- Kosten administratie	- 450
- Overige bedrijfskosten	- 1.550

